

ПРОГРАМ МОНИТОРИНГА БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА И ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ КОЈА СЕ УВОЗИ ЗА 2018. ГОДИНУ

I. Потребна средства за финансирање

Програма мониторинга безбедности хране животињског порекла и хране за животиње која се увози за 2018. годину

Потребна средства за финансирање Програма мониторинга обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС”, број 113/17), у оквиру Раздела 24 – Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Глава 24.2 – Управа за ветерину, Програм 0109 – Безбедност хране,

ветеринарска и фитосанитарна политика, Функција 760 – Здравство неklasификовано на другом месту, Програмска активност/Пројекат 0002 – Безбедност хране, животињског порекла и хране за животиње, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у износу од 200.000.000 динара.

Укупна средства са наведене економске класификације у износу од 200.000.000 динара расподељена су и користе се у складу са Закључком Владе о усвајању Програма распореда и коришћења средстава субвенција у области ветерине за 2018. годину, 05 број 401-630/2018 од 23. јануара 2018. године (у даљем тексту: Закључак Владе).

У складу са Закључком Владе, од укупног износа од 200.000.000 динара, средства се расподељују у одговарајућим износима, од чега за Програм мониторинга у износу од 80.000.000 динара.

II. Структура органа и организација за спровођење Програма мониторинга

Програм мониторинга спроводи надлежни орган преко граничних ветеринарских инспектора.

Лабораторијска испитивања спроводе лабораторије:

1) које су изабране путем конкурса у складу са законом којим се уређује безбедност хране;

2) које су овлашћене за службене контроле у складу са законом којим се уређује област ветеринарства.

III. Мере које ће се предузети у случају присуства микробиолошких и хемијских опасности

У случају попиљака које не испуњавају прописане захтеве у складу са законом којим се уређује безбедност хране, односно законом којим се уређује ветеринарство, односно у случају присуства микробиолошких, хемијских и квалитативних неусаглашености са прописаним вредностима, надлежни орган спроводи активности како би се осигурало да се неусаглашеност отклони, и то:

1) обавештава о природи попиљке и њеној неусаглашености граничне прелазе на којима се обавља ветеринарско-санитарна контрола, у складу са законом којим се уређује ветеринарство;

2) обавештава о неусаглашености увозника, који може да захтева додатно стручно мишљење (суперанализа), односно додатне анализе другог (контролног) узорка, које се обављају у акредитованој лабораторији са акредитованим методом у складу са законским прописима;

3) забрањује стављање у промет попиљке, ако је примењиво;

4) предузима мере за које се сматра да су потребне како би се осигурала безбедност хране;

5) обавештава о неусаглашености надлежни орган државе извознице;

6) предузима друге мере и друге одговарајуће радње.

IV. Други параметри од значаја за спровођење Програма мониторинга

1. План мониторинга

План мониторинга, којим је одређен укупан број узорака за микробиолошка и хемијска испитивања по граничним прелазима, дат је у Табели 1 – План за узорковање попиљки хране животињског порекла и Табели 2 – План за узорковање попиљки хране за животиње.

Табела 1 – План за узорковање пошиљки хране животињског порекла

Пошиљка	Земља порекла	Параметар	Укупан број узорака	Батровци	Хоргош	С. Рача	Прешево	Градина	Гостун	М. Звор-ник	Ватин	А. Бео-град
Говеће месо, расхлађено или замрзнуто	Све земље	S,typhimurium, S.enteritidis, E. coli O:157 (Shigatoxin), антиби-отици, сулфонамиди, стероидни хормони	12	10	0	0	0	0	1	0	1	0

Говеђа јетра и изнутрице јестиве	Све земље	Тешки метали, антибиотици, афлатоксини В1, антихелминтици	4	2	0	0	0	0	2	0	0	0
Свињско месо, расхлађено или замрзнуто	Све земље	S.typhimurium, S.enteritidis, антибиотици, сулфонамиди, тешки метали	70	32	32	0	4	0	2	0	0	0
Свињска јетра и изнутрице јестиве	Све земље	Антибиотици, Органо-хлорне, органофосфорне супстанце, РСВ, тешки метали	8	2	2	0	4	0	0	0	0	0
Овчије месо расхлађено или замрзнуто	Све земље	Salmonella spp, E. coli O:157 (Shigatoxin), антибиотици	3	1	0	0	2	0	0	0	0	0
Црева (овце, свиње и говеда)	Све земље	Антибиотици, сулфонамиди	8	3	2	0	0	3	0	0	0	0
Живинско месо, расхлађено или замрзнуто	Све земље	S.typhimurium, S.enteritidis, Campylobacter (свеже месо), антибиотици, сулфонамиди, фипрониол, кокцидиостатици	40	10	10	5	0	0	3	12	0	0
МСМ живине	Све земље	Salmonella spp, E. coli O:157 (Shigatoxin), антибиотици, сулфонамиди, фипрониол, параметри квалитета	46	20	20	2	0	0	0	2	0	0
Производи од меса (ферментисани, димљени или сушени)	Све земље	Salmonella spp. Listeria monocytogenes, benzopyren и ПАХ (за димљене производе), нитрити, антибиотици, сулфонамиди, параметри квалитета	25	5	0	2	0	0	18	0	0	0
Барене и куване кобасице	Све земље	Salmonella spp, Listeria monocytogenes, сулфити, нитрити, сулфонамиди, параметри квалитета	100	40	33	14	9	1	1	1	1	0
Конзерве од меса	Све земље	Сульфиторедукујуће клостридије антибиотици, тешки метали, параметри квалитета	30	10	8	5	4	1	0	1	1	0
Риба морска расхлађена или замрзнута (уловљена у мору)*	Све земље	Listeria monocytogenes, тешки метали, хистамин паразити	40	10	7	2	4	6	7	2	0	2
Риба уловљена у мору и њихови производи	Риболовна подручја где су уловљени: ФАО 61, 67, 71, 77	Cs-134, Cs-137	5	2	1	0	0	1	1	0	0	0
Риба, расхлађена или замрзнута (морске рибе, уловљене у мору)*	Балтичке земље	Полихлоровани бифенили (PCB)	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Риба, расхлађена или замрзнута (морске рибе, аквакултура)*	Све земље	Малахит зелено (ВЗе), Антибиотици,	40	10	7	2	4	6	7	2	0	2
Риба (расхлађена, замрзнута риба и риба у конзерви)	Све земље	Хистамин, тешки метали, параметри квалитета	20	8	3	1	2	3	3	0	0	0
Љускарџи	Све земље	Salmonella spp, тешки метали, за ракове из аквакултуре антибиотици	8	3	1	0	2	0	2	0	0	0
Шкољке	Све земље	Salmonella spp, E.coli, за шкољке из аквакултуре антибиотици	10	8	0	0	1	0	1	0	0	0
Водени мекушци (лигње, октоподи и сл.)	Све земље	Salmonella spp, тешки метали, антибиотици	15	10	1	0	2	0	2	0	0	0
Пужеви	Све земље	Salmonella spp, тешки метали	5	0	0	1	2	2	0	0	0	0
Млеко	Земље чланице ЦЕФТА	Антибиотици, Афлатоксин М1, параметри квалитета	46	0	0	40	5	0	1	0	0	0
Млеко	Све земље	Антибиотици, параметри квалитета	60	25	31	0	2	0	0	0	0	2

Сир	Све земље	Salmonella spp, listeria monocytogenes ,E.coli, коагулаза позитивне стафилококе, присуство биљних масти Афлатоксин М1,	95	44	40	3	8	0	0	0	0	0
Маслац, павлака	Све земље	E.coli, Антибиотици, тешки метали	23	4	15	1	3	0	0	0	0	0
Производи од млека и остали мешовити производи који садрже биљне масти	Све земље	Listeria monocytogenes, E.coli, PCB, за мешовите производе бензопирен, ПАХ (полициклични ароматични угљоводоници)	120	30	60	3	17	8	0	0	2	0
Сладолед	Све земље	Listeria monocytogenes, Salmonella spp, параметри квалитета	25	18	1	0	4	2	0	0	0	0
Јаја и производи од јаја	Све земље	Listeria monocytogenes, Salmonella spp, антибиотици, кокцидиостатици	12	3	7	0	0	0	0	2	0	0
Мед	Све земље	Антибиотици, сулфонамиди, tau-fluvalinat, amitraz, тешки метали, параметри квалитета	10	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка	Свака друга по-шиљка
Полуприпремљена јела од меса	Све земље	Listeria monocytogenes, E. coli (O 157:H7), Сулфиторедукујуће клостридије, параметри квалитета	20	8	5	2	2	0	1	1	0	1

Напомена: *) Уколико се таква врста рибе може конзумирати без термичке обраде, да се испита Listeria monocytogenes, SRPS EN ISO 11290-1:2017.

Табела 2 – План за узорковање попиљки хране за животиње

Попиљка	Земља порекла	Параметар	Укупан број узорака	Батровци	Хоргош	С. Рача	Прешево	Градина	Гостун	М. Зворник	Ватин	А. Београд
Храна за кућне љубимце	Све земље	Salmonella spp.	62	16	43	1	0	0	0	1	1	0
Рибље брашно	Све земље	Salmonella, тешки метали, контаминација са протеинима животињског порекла	10	4	6	0	0	0	0	0	0	0
Млеко у праху за сточну храну	Све земље	Salmonella spp. Clostridium perfringens, антибиотици	7	2	5	0	0	0	0	0	0	0

Микробиолошка, хемијска и квалитативна испитивања спроводе се у складу са методама које су у складу са међународно признатим стандардима.

2. Услови и начин узорковања и чувања узорака

Узорковање се врши у складу са прописима којима се уређује безбедност хране животињског порекла и хране за животиње и стандардима усвојеним у области ветеринарства и безбедности хране.

Узорковање се врши у складу са Планом мониторинга.

Поступак узорковања, манипулације и обележавање узетих узорака врши се на прописан начин којим се осигурава њихова подобност за предвиђене анализе.

Узорковање треба извршити ненајављено, без унапред одређеног датума и времена, тако да постоји непредвидивост при избору попиљке за узорковање. Узорке треба узимати на начин који спречава вишеструко узорковање од истог произвођача или увозника.

При узорковању, гранични ветеринарски инспектор на граничном прелазу треба да дозволи присуство на месту узорковања странци или његовом овлашћеном заступнику.

Приликом узимања узорака за лабораторијска испитивања гранични ветеринарски инспектор на граничном прелазу узима два узорка под идентичним условима и истовремено. Први узорак се одмах доставља у лабораторију где се врши анализа, други узорак (контролни) чува се на граничном прелазу на сигурном месту, где није дозвољен приступ неовлашћеним особама у одговарајућим условима за испитивање, у случају потребе за додатним стручним мишљењем (суперанализа).

У случају да из техничких разлога, не постоји могућност да се узорковање изврши на граничном прелазу, узорковање се може обавити и на месту истовара попиљке.

Приликом узимања узорка саставља се и записник о узорковању хране животињског порекла или хране за животиње који се увозе, ради лабораторијског испитивања ветеринарско-санитарне исправности (у даљем тексту: Записник о узорковању), чија је садржина дата у Табели 3 – Записник о узорковању, овог програма. Примерак записника о узорковању који се доставља странци не садржи број/код узорка како би се обезбедила дискреција резултата лабораторијских испитивања.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ

Гранична ветеринарска инспекција
Гранична ветеринарска станица _____
Гранични прелаз _____
Број: 323-_____
Датум: _____

З А П И С Н И К

о узимању узорака хране животињског порекла или хране за животиње који се увозе ради лабораторијског испитивања ветеринарско-санитарне исправности

Узорковање се врши на основу:

редовне контроле (мониторинг)

појачане контроле

Састављен дана _____ године у _____ часова, у просторијама граничног прелаза _____ у присуству представника шпедиције: „_____” фил. _____.

Гранични ветеринарски инспектор је на основу члана 69. став 3. и члана 70. закона којим се уређује безбедности хране, ради лабораторијског испитивања ветеринарско-санитарне исправности пошиљке _____ kg/ком. која се увози из _____, ИКБ _____ узео узорака у количини од: _____.

Узорци су узети из превозног средства: _____
Увозник пошиљке: „_____”
_____, по
Решењу о дозволи увоза надлежног органа број: _____.

Узорци су запаковани и обележени идентификационим кодом узорка.
Број идентификационог кода узорка _____ (унети у записнику који остаје код граничног ветеринарског инспектора).

Трошкове лабораторијског испитивања сноси:

Управа за ветерину

Увозник

Овај записник је сачињен у два примерка, од којих је један предат лицу које је присуствовало узимању узорака (за увозника) и један задржан за потребе граничног ветеринарског инспектора.

Потпис лица које је
присуствовало узорковању

Гранични ветеринарски
инспектор

Узорак који се доставља лабораторији прати:

1) захтев за обављање лабораторијске анализе, који се попуњава у два примерка, чија је садржина дата у Табели 4 – Захтев за обављање лабораторијске анализе, овог програма;

2) пропратно писмо за пријем узорка у лабораторију, чија је садржина дата у Табели 5 – Пропратно писмо за пријем узорка у лабораторију овог програма.

Табела 4 – Захтев за обављање лабораторијске анализе

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ

Гранична ветеринарска инспекција _____

ЗАХТЕВ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЛАБОРАТОРИЈСКЕ АНАЛИЗЕ

Лабораторија:

Узорак:

Време (час) узимања узорка:

Количина маса/број паковања:

Температурни режим: собна ☐
 расхлађено ☐
 замрзнуто ☐

Анализа се врши на основу: мониторинг контрола ☐
 појачане контроле ☐

☐ Квалитет	☐ Контаминација протеинима живот. порекла
☐ Садржај калцијума	☐ Киселост
☐ Садржај фруктозе, глукозе, сахарозе	☐ Хидроксиметилфурфурал
☐ Стандард за електричну проводљивост	
☐ Друго (навести) _____	
☐ Сензорска оцена	☐ Тешки метали
☐ Микробиолошки преглед	
☐ <i>Salmonella</i> spp.	☐ <i>Escherichia coli</i>
☐ <i>Salmonella enteritidis</i>	☐ <i>Escherichia</i> O:157

- ☐ Salmonella typhimurium
- ☐ Coagulase positive staphylococcus
- ☐ Sulphate-reducing clostridia
- ☐ Друго (навести)

-
- ☐ Остаци антибиотика
 - ☐ Tetraciklini
 - ☐ Cefalosporini
 - ☐ Nitrofurani
 - ☐ Друго (навести)

-
- ☐ Микотоксини
 - ☐ Афлатоксин Б1
 - ☐ Друго (навести)

-
- ☐ Хистамин
 - ☐ Органохлорне и органофосфорне супст.
 - ☐ Полихлоровани бифенили (ПЦБ)
 - ☐ Полициклични ароматични угљовод.(ПАХ)
 - ☐ Бензопирен
 - ☐ Стероидни хормони
 - ☐ Друго (навести)

-
- ☐ Паразитолошки преглед
 - ☐ Антихелминтици
 - ☐ Дорамектин, ивермектин, абамектин
 - ☐ Коцидиостатици
 - ☐ Halofuginone, Nicarbazine, Monensine
 - ☐ Друго (навести)

-
- ☐ Садржај радионуклида

(Shigatoksin)

- ☐ Listeria monocytogenes
- ☐ Campylobacter
- ☐ Clostridium perfringens

- ☐ Chloramphenicol
- ☐ Sulfonamidi
- ☐ Nitromidazoli

- ☐ Афлатоксин М1

- ☐ Адитиви
- ☐ Нитрати
- ☐ Нитрити
- ☐ Сулфити
- ☐ Друго (навести)

-
- ☐ Фипронил
 - ☐ Tau-fluvalinat
 - ☐ Амитраз
 - ☐ Малахит зелено БЗс
 - ☐ Друго (навести)

Напомена:

Извештај о анализи са вашим мишљењем доставити граничном ветеринарском инспектору.

Трошкови извршене анализе падају на терет:

- ☐ Управа за ветерину
☐ Увозник
☐ Заступник увозника

Прилог:

- ☐ Узорак за лабораторијску анализу
☐ Произвођачка спецификација
☐ Друго (навести)

Датум

Гранични ветеринарски инспектор

Име и презиме штампаним словима

Потпис

Табела 5 – Пропратно писмо за пријем узорака у лабораторију

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ
Гранична ветеринарска инспекција
Гранична ветеринарска станица _____
Гранични прелаз _____
Датум: _____

ПРОПРАТНО ПИСМО ЗА ПРИЈЕМ УЗОРАКА У ЛАБОРАТОРИЈУ*

Подаци следљивости за узети узорак од стране граничне ветеринарске инспекције, које попуњава гранични ветеринарски инспектор на граничном прелазу:

Датум и време предавања/слања узорака:	
Температура измерена на површини узорака приликом предаје (када се захтева микробиолошко испитивање):	
Количина узорака (kg/л/јединица):	
Идентификациони број узорака:	
Гранични ветеринарски инспектор:	
Име и презиме:	
Потпис	
Факсимил	

Са овим пропратним писмом потврђујем пријем узорака са идентификационим бр. _____ од стране граничног ветеринарског инспектора на граничном прелазу _____.

